

PODACI O PROJEKTU

Bosna i Hercegovina Januar 2017. godine

USVAJANJE VJEŠTINA RELEVANTNIH ZA TRŽIŠTE RADA SKILLS FOR JOBS / PRILICA PLUS

Dok se Bosna i Hercegovina bori sa visokom stopom nezaposlenosti, ljudi koji traže posao često spoznaju da ne posjedu adekvatne vještine koje tržište rada zahtijeva. Projekat Prilika Plus usmjeren je na povećanje zapošljivosti i produktivnosti ljudi koji traže posao, učenika srednjih strukovnih škola, te uposlenih osoba kojima su potrebne nove vještine.

Jedan od glavnih izazova za održivi razvoj u BiH je visoka nezaposlenost, naročito nezaposlenost mladih ljudi. Trenutno na 28% i sa 300.000 nezaposlenih, BiH ima jednu od najvećih stopa nezaposlenosti u regionu. Pri tome je nezaposlenost mladih dosegla čak 62%, a svake godine oko 25.000 novih mladih ljudi dolazi na tržište rada. U tom trenutku postaje sasvim jasno da ti mladi ljudi nisu spremni da ispune zahtjeve tržišta rada jer formalni obrazovni sistem ne pruža praktična iskustva, a vještine koje uče u školama nisu uvijek relevantne na današnjem tržištu rada. Zbog loše povezanosti privatnog sektora i obrazovnih institucija, učenici rijetko imaju priliku za praktični rad u pogonima poduzeća. S druge strane, praktične radionice koje se organiziraju u školama nisu adekvatno opremljene.

PRIJEKO POTREBNA RAZMJENA ZNANJA I PRAKSI IZMEĐU ŠKOLA I PODUZEĆA

Projekat se fokusira na poboljšanje znanja učenika u srednjim strukovnim školama, kroz unaprjeđenje praktičnog dijela nastave kreativnim rješenjima pozivanja i uspostavljanja suradnje između obrazovnog i privatnog sektora u BiH. Zahvaljujući ovoj povezanosti, suradnji i potrebama poslodavaca i proizvodnog sektora, projekat će ponuditi praktična iskustva za učenike srednjih strukovnih škola, te im na taj način omogućiti usvajanje vještina relevantnih na tržištu rada.

Direktan uticaj projekta jeste u vidu povećanja zapošljivosti učenika. Nadalje, koristi će u vidu poboljšanog programa rada imati same strukovne škole, ali i poduzeća kojima je potrebna kvalificirana radna snaga.

- **Potpore postojećim formalnim i neformalnim centrima strukovne obuke i usmjeravanje obrazovanja prema potrebama tržišta rada**

Projekat Prilika Plus omogućit će odgovarajuću obuku za najmanje 6.000 nezaposlenih i učenika koji su završili srednju školu, od kojih će najmanje 50% biti zaposleno kao direktni rezultat uspješno završene obuke. Kako bi uspjeli u ovoj namjeri, obuka koja će im biti omogućena mora biti u skladu sa zahtjevima privrednog sektora. Stoga je iznimno važna bliska suradnja privrednog sektora i strukovnih škola. Posebna pažnja biće posvećena sektorima kao što su obrada metala, obrada drveta, poljoprivreda, sektori kože, tekstila i obuće, ugostiteljstvo i turizam. Ovi sektori zahtijevaju najviše radne snage, a ujedno imaju i potencijal za rast i razvoj. Nadalje, praktični dio obuke biće proširen na 20 državnih strukovnih škola.

- Izrada nastavnih planova i programa i standarda zanimanja orijentiranih prema tržištu rada**

Izrada nastavnih planova i programa, te standarda zanimanja orijentiranih prema tržištu rada, biće ostvaren u bliskoj suradnji sa različitim akterima koji se nalaze u lancu ponude i potražnje. Akteri na strani ponude uključuju srednje strukovne škole i trening centre u privatnom sektoru, dok potražnju predstavljaju poduzeća i potencijalni poslodavci. Projekat će stoga kreirati moderne edukacijske programe osmišljene prema stvarnim potrebama poslodavaca i vođene potražnjom radnih vještina.

REZULTATI PRVE FAZE PROJEKTA POTVRĐUJU NJEGOVU VAŽNOST

U prvoj fazi projekta formirano je ukupno osam trening centara u šest različitih industrijskih sektora. Do sada je više od 500 osoba završilo obuku, uključujući 312 nezaposlenih mladih ljudi. Trajno zaposlenje - ili barem privremeni posao - dobila su 102 maturanta nakon završetka programa obuke.

Izrađeno je ukupno 38 kurikuluma i standardiziranih testova. Mnogi edukatori su učestvovali na kursevima za unaprijeđenje vještina, te sada baza stručnjaka broji preko 80 osoba.

SAŽETAK PROJEKTA

NAZIV:
Prilika Plus / Skills for Jobs

DOMENA:
Ekonomija i zapošljavanje

TEMA:
Jačanje zapošljivosti mladih osoba

ZEMLJA/REGIJA:
Bosna i Hercegovina

IMPLEMENTIRAJUĆI PARTNER:
Republička agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća (RARS)

PARTNERI:
Ministarstva obrazovanja (entitetski i kantonalni nivoi)
Pedagoški zavod
Srednje strukovne škole
Privredne/Gospodarske komore
Općinske vlasti
Trening centri
Poslodavci

POLAZIŠNA TAČKA / POZADINA:
Uspjehost tržišta rada Bosne i Hercegovine je među najlošijima u Evropi. Nedavni službeni podaci pokazuju stopu nezaposlenosti od 28% (300.000 osoba). Indikatori tržišta rada pokazuju značajno lošije podatke kada su u pitanju mladi (63% nezaposlenih), a situacija je specifično loša za maturante srednjih strukovnih škola i treninga za obuku, kao i za žene. Više od 25.000 maturanata ulazi na tržište rada svake godine, kako bi načinili prve korake u prelasku iz obrazovanja u zaposlenje. Međutim, oni tada posjeduju malo sposobnosti koje poslodavci traže kako bi popunili dostupna radna mjesta.

CILJ PROJEKTA:
Cilj projekta je povećati zapošljivost i produktivnost ljudi koji traže posao, učenika srednjih strukovnih škola, te uposlenih osoba kojima su potrebne nove vještine. Primarni fokus je na unaprjeđenju praktičnog dijela strukovnog obrazovanja za učenike, ali i povezivanje privrednog sektora sa školama, kako bi se kreirao nastavni plan i program zasnovan na trenutnim potrebama tržišta.

CILJNA GRUPA:
Krajnji korisnici su učenici srednjih strukovnih škola uključenih u projekt, kao i nezaposleni mladi ljudi, te radnici kojima je potrebna nadogradnja vještina. Direktni korisnici projekta su srednje strukovne škole i poduzeća u potrazi za kvalificiranim radnom snagom.

BUDŽET:
CHF 8'780'000

TRAJANJE:
15.03.2010. – 31.10.2018. (kraj trenutne faze)

DODATNE INFORMACIJE I KONTAKT PODACI

Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC)
Cooperation with Eastern Europe,
Western Balkans Division
Freiburgstrasse 130, 3003 Bern
Tel. +41 (0)58 462 22 12
E-Mail: deza-oza@eda.admin.ch
www.sdc.admin.ch

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini
Zmaja od Bosne 11, Zgrada RBBH, objekat B
BiH-71000 Sarajevo
Tel. +387 33 27 58 50, +387 33 25 40 30
Fax +387 33 57 01 20
E-Mail: sar.vertretung@eda.admin.ch
www.eda.admin.ch/bosnia-and-herzegovina